

CENTRAAL VETERINAIR INSTITUUT
WAGENINGEN UR

Mevr. Dr. C.J.M. Bruschke
Ministerie van LNV
Prins Clauslaan 8
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Geachte mevrouw Bruschke,

Naar aanleiding van uw vragen met betrekken tot Q-fever die u ons per e-mail heeft gesteld treft u hierbij onze antwoorden aan:

Vraag 1 en 2:

Het advies van 13 december geeft aan dat het niet mogelijk is een absoluut onderscheid te maken tussen besmette en niet besmette dieren omdat op basis van onderzoek van 1 monster op een eenmalig tijdstip er een grote kans bestaat op vals-negatieven.

Graag zou ik een aantal aanvullende vragen willen stellen:

1. Kan herhaaldelijk testen toegepast worden om het onderscheid te maken tussen een besmet en niet besmet individueel dier met beperkt risico voor de volksgezondheid.
2. Is het mogelijk deze maatregel in te zetten om zoveel mogelijk gezonde dieren te sparen en alleen de besmette dieren te ruimen?

Antwoord CVI:

Het zal duidelijk zijn dat als wij dit een reële optie hadden gevonden, dit al in ons eerder advies van 13 december 2009 en de adviezen van de deskundigengroep hadden aangegeven. Herhaaldelijk bemonsteren van dieren op meerdere tijdstippen en aan de hand van monsters van meerdere uitscheidingsroutes per tijdstip geeft een steeds grotere zekerheid met betrekking tot de besmettingsstatus van het dier. Het blijft dan natuurlijk nog steeds mogelijk dat dieren op besmette bedrijven alsnog geïnfecteerd worden na de laatste monsterneming.

In ons advies van 13 december hebben wij aangegeven, dat voor wat betreft de drachtige dieren een aanzienlijk aantal vals negatieve uitslagen zijn te verwachten. Hoewel er geen longitudinale studies zijn gedaan naar het uitscheidingsniveau bij drachtige dieren tot het moment van de abortus of normale partus, maar uitsluitend hierna, verwachten wij dat de grootste zekerheid pas wordt verkregen ten tijde van de abortus of de normale partus. Dit moment is uiteraard te laat met het oog op de reductie van de uitscheiding. Juist dan vindt de uitstoot van bacteriën plaats bij besmette dieren, die

Directie

DATUM
18 december 2009

ONDERWERP
Advies Q-koorts

UW KENMERKUW BRIEF VAN
e-mail CJMB/18-12-09

BEHANDELD DOOR
F.G. van Zijderveld

DOORKIESNUMMER
(0320) 23 81 51

E-MAIL
fred.vanzijderveld@wur.nl

**Centraal Veterinair Instituut
van Wageningen UR
Postbus 65
8200 AB Lelystad**

BEZOEKADRES
**Houtribweg 39
8221 RA Lelystad**

TELEFOON
(0320) 23 88 00

FAX
(0320) 23 86 68

XVK
09098104 - Arnhem

INTERNET
www.cvi.wur.nl

Het Centraal Veterinair Instituut van Wageningen UR is een onafhankelijk onderzoeksinstituut binnen de Stichting DLO, nationaal referentie-instituut voor de overheid, ISO 9001 gecertificeerd en ISO 17025 geaccrediteerd. Specifieke onderdelen werken in compliance met GLP.

geassocieerd wordt met de humane gevallen van Q-fever. Indien het voorzorgprincipe wordt gehanteerd lijkt ons het effect van meerdere malen bemonsteren voor de abortus of normale partus en het verwijderen van test-positieve dieren geen optie. Het effect van deze maatregel zal leiden tot een reductie van de uitscheiding, maar deze is met onze huidige kennis niet te kwantificeren. In hoeverre een dergelijke reductie zal leiden tot een afname van het aantal diagnoses bij de mens in 2010, aan de hand waarvan het beleid van nu zal worden afgewogen, is al helemaal niet te voorspellen, zoals reeds eerder aangegeven in het deskundigenadvies van 4 december 2009.

De uitvoerbaarheid van het herhaald bemonsteren en testen van zo'n groot aantal drachtige dieren op besmette bedrijven is op dit moment vlak voor het aflammerseizoen bij de besmette bedrijven niet realistisch. Voor het herhaald bemonsteren is er simpelweg niet genoeg tijd voorradig voorafgaande aan het aflammeren. Daarnaast is er voor het testen van één monster per dier, zoals eerder aan de orde was, alle beschikbare diagnostische capaciteit (CVI en GD) gerekruteerd om dit mogelijk te maken.

Vraag 3:

Is het mogelijk deze maatregel in te zetten om binnen de achterblijvende populatie de besmette dieren te identificeren zodat een algeheel fokverbod niet nodig zou zijn?

Antwoord CVI:

Op de vraag of na het ruimen van de drachtige dieren het mogelijk is dieren herhaald te bemonsteren en positieve dieren op besmette bedrijven af te voeren, zodat een algeheel fokverbod niet nodig zou zijn, het volgende:

Deze strategie, die eerder bij het eerste deskundigenadvies van 4 december 2009 is aangemerkt als onderdeel van strategie 4, is toen beoordeeld als een optie voor de individuele veehouder om versneld "Q-koortsvrij" te worden. Aangevuld met herbevolking met tijdig gevaccineerde dieren van negatieve bedrijven is dit volgens ons de beste strategie om op middenlange termijn de problemen het hoofd te bieden.

Voor de op dit moment besmette bedrijven is dit dus een reële optie. De kosten van deze benadering zijn echter aanzienlijk vanwege bemonstering en testen. Voor zover wij nu kunnen inschatten (maar dit zal nader moeten worden uitgewerkt) zullen de testcapaciteit en andere logistieke factoren geen beperkende factor zijn.

In het advies van 4 december is aangegeven dat ook dan besmette dieren zullen worden gemist. Toch zal het risico van uitscheiding van een besmet bedrijf worden gereduceerd. Welke invloed deze reductie zal hebben op het aantal diagnose van Q-fever bij mensen in 2011 is niet in te schatten. De gegevens die in 2010 ter beschikking komen zullen daarbij van belang zijn.

Met vriendelijke groet,

Dr. A.T.J. Bianchi

Centraal Veterinair Instituut van
Wageningen UR

DATUM
18 december 2009

PAGINA
2 van 2